

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Svetlana Cușnir
Dosarul nr. 2a-3833/24
(2-23077477-02-2a-26092024)

D E C I Z I E

22 octombrie 2025
Chișinău

mun.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Valeriu Arhip
Diana Corlăteanu și Nicolae Ghedrovici
Gabriela Catrinesco

examinând, în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de OCN „Microinvest” SRL,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2024, prin care a fost admisă parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Microinvest” SRL către Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La 29 mai 2023, OCN „Microinvest” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată către Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco, solicitând încasarea, conform contractului de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, a datoriei în sumă de 69647,37 lei dintre care soldul creditului -58.018,40 lei, dobânda contractuală aferentă- 1478, 02 lei, penalități- 4714,32 lei; comision- 5436, 63 lei, precum și încasarea taxei de stat achitata în mărime 2089, 43 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat, că la 20 octombrie 2021 cu pârâta Alevtina Storojenco a fost încheiat contractul de credit nr. 21270042009, prin care OCN „Microinvest” SRL a dat un împrumut sub formă de mijloace bănești în sumă de 75000 lei, pe un termen de 36 luni. Totodată, la momentul semnării contractului de împrumut, părțile au stabilit modalitatea de rambursare a împrumutului conform anexei B1 - graficul de rambursare.

În continuare a indicat că, în conformitate cu pct. 2.1. lit. b), prin semnarea prezentului contract, creditorul conștientizează întinderea și efectele obligațiilor asumate prin prezentul contract, nu acționează influența erorii, dolului, a obținut consilierea necesară cu privire la prezentul contract înainte încheiat. Menționează că, în conformitate cu pct. 1.5. al contractului, pentru utilizarea creditului debitorul se obligă să plătească creditorului dobânda aferentă credit în mărime de 7,00 % (șapte)% anual/fixă.

La fel, menționează că, potrivit pct. 4.1. al contractului, pentru utilizarea creditului acordat, debitorul plătește o dobândă în mărimea stabilită la pct. 1.5. al prezentului contract.

Susține că, conform pct. 1.4. părțile au stabilit următoarele comisioane pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului, calculat și achitat în felul următor: - 0.00 % din suma totală a creditului și achitat de debitor la data acordării creditului din surse proprii sau este reținut de creditor din suma creditului indicat în pct. 1.1. pentru care debitorul își exprimă acordul; - 2.0 % lunar, care se calculează zilnic la soldul creditului curent în prima zi a lunii și achitat lunar conform graficului de rambursare. Perceperea comisionului menționat este justificată de contraprestația oferită de creditor în legătură cu utilizarea creditului de debitor și anume: notificarea prealabilă a debitorului prin SMS, privind zilele de plată și întârzierile de achitare a creditului, acoperirea costurilor care urmează a fi suportate în legătură cu achitarea ratelor de credit în oficiile poștale și post-terminale deservirea CallCentru și posibilitățile de a obține rapid răspunsul la orice întrebare legată de creditul acordat, aprobarea și menținerea limitei de credit per debitor, urmare a efectuării analizei financiare.

A mai susținut că, în conformitate cu pct. 6.1., părțile au stabilit de comun acord că „Pentru neachitarea în termen a creditului, Creditorul este în drept să calculeze, iar debitorul va achita creditorului o penalitate în mărime de 1.00% din suma creditului restant pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data achitării efective a plății”. În pct. 3.1. al contractului de credit este stipulat că, creditul poate fi eliberat prin transfer la contul indicat de debitor, prin casieria Creditorului, prin eliberarea mijloacelor bănești din contul creditorului.

A menționat că, la 5 noiembrie 2021 reclamantul a executat obligațiile stabilite de contractul de credit și a eliberat suma de bani conform contractului de credit, fapt confirmat prin Ordinul de plată nr. 920 din 20 octombrie 2021.

A susținut că, executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de către părățul Alevtina Storojenco, conform contractului de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, a fost asigurată cu următoarele garanții: - garanția personală a fidejusorului Tatiana Storojenco, în baza contractului de fidejusiune nr. 21270042009 F1 din 20 octombrie 2021, semnat de către Tatiana Storojenco. Mai mult ca atât, în conformitate cu pct. 1.1. al contractului de fidejusiune nr. 21270042009 F1 din 20 octombrie 2021, fidejusorul garantează, cu întreg patrimoniul lui prezent și viitor, executarea în mod solidar cu Alevtina Storojenco, a obligațiilor asumate de debitor în baza contractului de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, limitele fidejusiunii constituie datorile rezultate din contractul de credit, care reprezintă obligația principală de rambursare a creditului, inclusiv a dobânzilor, penalităților, comisioanelor, taxelor sau alte costuri și cheltuieli rezonabile de urmărire extrajudiciară a obligațiilor, stabile de prezentul contract.

A mai indicat că, în conformitate cu pct. 3.1 al contractului de fidejusiune nr. 21270042009 F1 din 20 octombrie 2021, fidejusorul se obligă să răspundă solidar cu debitorul în fața creditorului, pentru obligațiile asumate de debitor conform contractului de credit în volum deplin. În acest sens, fidejusorii vor răspunde pentru suma soldului total al creditului nerambursat, dobânda de întârziere, penalitățile de întârziere, comisioane, alte plăți contractuale datorate de debitor conform contractului de credit. Indică că, în perioada de până la depunerea cererii în judecată, părâta a înregistrat în repetate rânduri datorii la tranșele creditului și la dobânda aferentă. Despre acest fapt părâta și copărâta au fost înștiințate prin telefon și în scris - prin scrisori de avertizare, însă fără rezultat.

A remarcat asupra faptului că, în scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, reclamantul a preîntâmpinat părâta și copărâta despre existența și mărimea datoriilor, despre obligația de a restitu suma creditului și de a plăti dobânzile aferente, comisioanele și penalitățile, precum și despre intenția reclamantului de a acționa în judecată în cazul în care nu vor efectua plățile conform contractelor. Astfel, de către reclamant a fost respectată întocmai procedura prealabilă de inițiere a acțiunii civile în instanța de judecată, or, până în prezent datoriile existente la contractul de credit, nu au fost achitate.

În virtutea celor invocate, reclamantul și-a întemeiat cererea prin prevederile art. art. 28, 166 și 167, 174, 175, 243 din Codul de procedură civilă și art. art. 512, 513, 572, 617, 867, 869, 871, 1146, 1153 și 1156 din Codul civil, și solicită încasarea de la Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco în folosul reclamantului, conform contractului de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, a datoriei în sumă de 69647,37 lei dintre care: soldul creditului - 58018,40 lei; dobânda contractuală aferentă - 1478,02 lei; penalități - 4714,32 lei; comision – 5436,63 lei; - încasarea de la Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco, în folosul reclamantului, conform contractului de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, conform valorii acțiunii, a taxei de stat achitate în mărime 2089,43 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 8 iulie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Microinvest” SRL. S-a constatat nulitatea absolută a clauzei prevăzute de pct. 1.4. al contractului de credit cu dobândă nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, privind încasarea comisionului conform graficului de rambursare, încheiat între OCN „Microinvest” SRL și Storojenco Alevtina. S-a încasat în mod solidar de la Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco în beneficiul OCN „Microinvest” SRL, datoria în baza contractelor de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021 și fidejusiune nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021 în mărime de 44 960, 10 lei, și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 1 348,80 lei. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 30 iulie 2024 OCN „Microinvest” SRL a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 8 iulie 2024, solicitînd casarea parțială a acesteia, în partea constatării nulității absolute a clauzei prevăzute de pct. 1.4. al contractului de credit cu dobândă nr. 21270042009 din 20.10.2021 și taxei de stat corespunzătoare în sumă de 740,63 lei , cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel reprezentantul apelantului a indicat, că toate clauzele contractuale precum și comisionul pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului au fost negociate în prealabil de către OCN, „Microinvest” SRL și Alevtina Storojenco, iar într-un final după ce părțile au căzut de acord a fost încheiat contractul de credit, în acest context afirmațiile făcute de Alevtina Storojenco precum că „nu a fost informată corect de către reprezentantul companiei OCN „Microinvest” SRL, care din considerente necunoscute pentru ea a evitat să se conformeze cerințelor legale și să atragă o

atenție sporită clauzelor esențiale ale contractului, pct. 1.4.. conform căreia se calculează sumă considerabilă de bani și să se asigure că informația din această clauză este clară”, nu este veridică, or, conform Declarației și Contractului de credit, Alevtina Storojenco a declarat că: „creditorul i-a oferit suficient timp până la semnarea prezentului contract, informația precontractuală precum și explicațiile corespunzătoare, necesare și complete și clare, inclusiv legate de costul total al creditului, care au permis Debitorului să evalueze și să ia în cunoștință de cauză o decizie informată și rațională.”

În acest context a menționat, că atât comisioanele, cât și dobînzile contractuale, au fost negociate din start de către părți, acestea având termen suficient de a negocia fiecare clauză în parte, au fost prezentate un sir de informații și acte precontractuale, care a permis luare de cunoștință cu toate costurile aferente ale creditului, în toate cazurile informația fiind prezentată transparent și detaliată.

A afirmat, că conform art. 1765 din Codul Civil al Republicii Moldova, în afară de dobîndă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului. Astfel, prin prisma prevederilor menționate, comisionul stabilit conform contractului de credit cu dobîndă cu nr. 21270042009 din 20.10.2021, nu este în contradicție cu actele normative civile, or, la încheierea contractului de credit creditorul pe lîngă dobînda contractuală poate prevede și încasarea unor comisioane pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

În ceea ce privește aprecierea instanței de fond precum că: „partea reclamantă, la pct. 1.4. al contractului, inserează că perceperea comisionului menționat este justificat de contraprestația oferită de creditor în legătură cu utilizarea creditului de debitor și anume: notificarea prealabilă a debitorului prin SMS, privind zilele de plată și întârzierile de achitare a creditului, acoperirea costurilor care urmează a fi suportate în legătură cu achitarea ratelor de credit în oficiile poștale și post-terminale deservirea Call-Centru și posibilitățile de a obține rapid răspunsul la orice întrebare legată de creditul acordat, aprobaarea și menținerea limitei de credit per debitor, urmare a efectuării analizei financiare, indică la caracterul abuziv al clauzei respective, or, această clauză este disproportională, inechitabilă și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul”. Instanța de fond nu a indicat nici o normă legală care ar determina caracterul abuziv clauzei respective.

Suplimentar a relevat, că conform Legii nr. 93 din 07.04.2022. art. V, conform căreia au fost aduse modificări în legislația privind creditarea consumatorilor și prin care a fost interzisă, „aplicarea limitei la rata dobânzii și a celorlalte plăți aferente se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, și numărul de zile rămase până la scadența contractului de credit/leasing finanțier.” Din păcate,, la examinarea cauzei în fond, instanța nu a cercetat cazul și prin prisma normelor speciale, privind creditarea consumatorilor. Costurile aferente creditului acordat sunt inferioare plafoanelor și limitelor impuse de legea specială, beneficiind astfel de prezumție de legalitate.

Termenul de declarare aapelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 8 iulie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 30 iulie 2025, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în ședința de apel:

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei OCN „Microinvest” SRL , Ștefan Ghenciu nu s-a prezentat, dar prin cererea expediată prin poșta electronică a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Intimatele Tatiana Storojenco și Alevtina Storojenco, deși au fost citate despre timpul și locul ședinței de judecată de examinare a cererii de apel, în ședință nu s-au prezentat și nu au comunicat motivele neprezentării. Urmare a acestui fapt și potrivit prevederilor art. 379 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea pricinii în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătoarească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În acord cu prevederile art. 239 CPC, hotărârea judecătoarească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatare nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că, sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coherent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Potrivit art. 117 alin. (1), (2) CPC, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justă soluționare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrișuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile expertilor.

În acord cu art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În corespondere cu art.121 CPC, instanța judecătorescă reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art.130 alin.(1)-(4) CPC, instanța judecătorescă apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorescă o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorescă este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În corespondere cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorescă, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 9 alin. (1), (2) lit. a), h) din Codul civil, (1) Drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Articolul 10 alin. (1) din Codul civil, expres menționează că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu lege, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Prin prisma prevederilor art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Art. 776 din Codul civil, stipulează că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 901 alin. (1), (5) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelativ; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.

Conform art. 992 alin. (1) și (2) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În corespondere cu art. 993 alin. (2), (7) din Codul civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor. Obligarea la încheierea unui contract este interzisă, cu excepția cazurilor când obligația de a contracta este prevăzută de prezentul cod, de lege sau dacă reiese dintr-o obligație asumată benevol.

Conform art. 1027 alin. (1) din Codul civil, contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

În conformitate cu art. 1763 Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de achiziționa o creație sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul de credit se încheie în scris. Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul. Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii.

Potrivit art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit de contract.

Conform art. 1248 alin. (2) din Codul civil, dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutatorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin. (2) și (4).

Potrivit art. 1637 alin.(1) din Codul civil, obligația fidejusorului apare și devine scadentă doar în măsură în care apare și devine scadentă obligația debitorului față de creditor.

Articolul 1640 din Codul civil, prevede că, cu excepția cazului în care s-a stipulat altfel, obligația debitorului și a fidejusorului este solidară și, în consecință, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanției, de la fidejusor.

Potrivit art. 3 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12.07.2013, contractul de credit pentru consumatori reprezintă contractul prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amânare la plată, împrumut sau alte facilități similare (...); costul total al creditului pentru consumatori reprezintă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de creditor (...).

Potrivit art. 3 alin. (1) din Codul civil, are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează predominant în scopuri ce nu țin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist. (2) Are calitatea de profesionist orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obține un profit din această activitate.

Din materialele cauzei s-a stabilit că la 20 octombrie 2021, între OCN „Microinvest” SRL și Alevtina Storojenco, a fost încheiat contractul de credit nr. 21270042009, potrivit căruia creditorul OCN „Microinvest” SRL a acordat debitorului Alevtina Storojenco un credit în mărime de 75000 lei, pe un termen de 36 luni, cu o dobândă fixă de 7% anuală, iar la pct. 1.4. din contract s-a prevăzut un comision de 2,00%, lunar, care se calculează zilnic la soldul creditului curent, începând cu data următoare datei eliberării creditului inclusiv ziua rambursării integrale a acestuia - conform graficului de rambursare.

Conform ordinului de eliberare a numerarului nr. 620 din 20 octombrie 2021, pârâtelei Alevtina Storojenco i s-a eliberat suma de 75000 lei (f. d. 29).

Conform graficului la contractul enunțat și ulterior modificat, Alevtina Storojenco s-a obligat să ramburseze împrumutul acordat în mărime de 75000 lei începând cu 20 octombrie 2021 și să achite lunar rata de 3223,80 lei, formată din rata la împrumut, dobândă și comision pentru 36 luni, iar începând cu 19 octombrie 2021 rata de 3490,98 lei, compusă de rata capital în mărime de 75000 lei, dobândă spre plată constituind 9707,06 lei, comisionul 33283 lei, iar în total suma de 116057,17 lei (f. d. 17, 22).

În același timp, la 20 octombrie 2021 a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 21270042009-F1, între Tatiana Storojenco și OCN „Microinvest” SRL, prin care Tatiana Storojenco, în calitate de fidejusor garantează cu tot patrimoniul lui prezent și viitor, executarea în mod solidar cu Alevtina Storojenco obligațiile asumate de debitor în baza contractului de credit.

Conform înscrisului prezentat privitor la plătile spre scadență și plătile efectiv achitate, Alevtina Storojenco a făcut achitări în mărime de 45441,85 lei, dintre care 16981,60 lei se referă la tranșe, 5465,81 lei la dobândă, 3743,80 lei la penalități și 19250,64 lei la comisionul pentru serviciul prestat (f. d. 30).

La 23 mai 2023 OCN „Microinvest” SRL, a expediat în adresa intamatei Alevtina Storojenco somația nr. 170253, prin care a solicitat achitarea datoriei restante în termen de 15

zile din momentul recepționării prezentei somății, însă aceasta nu a fost recepționată, fiind returnată cu mențiunea „nereclamat” (f.d.25-26).

La 29 mai 2023, OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de chemare în judecată către Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco, solicitând încasarea, conform contractului de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, a datoriei în sumă de 69647,37 lei dintre care soldul creditului- 58.018,40 lei, dobânda contractuală aferentă- 1478, 02 lei, penalități- 4714,32 lei; comision- 5436, 63 lei, precum și încasarea taxei de stat achitata în mărime 2089, 43 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 8 iulie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Microinvest” SRL. S-a constatat nulitatea absolută a clauzei prevăzute de pct. 1.4. al contractului de credit cu dobândă nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021, privind încasarea comisionului conform graficului de rambursare, încheiat între OCN „Microinvest” SRL și Storojenco Alevtina. S-a încasat în mod solidar de la Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco în beneficiul OCN „Microinvest” SRL, datoria în baza contractelor de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021 și fidejusiune nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021 în mărime de 44 960, 10 lei, și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 1 348,80 lei. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, în partea respingerii acțiunii, OCN „Microinvest” SRL, a contestat-o cu apel invocând argumentele menționate supra.

Totodată, reieșind din prevederile art. 373 al Codului de procedură civilă, Colegiul civil va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii prime instanțe doar în partea contestată.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare, în raport cu criticele formulate în cererea de apel și materialul probator, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că soluția instanței de fond în partea contestată este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

În temeiul art. 1765 din Codul civil, în afară de dobîndă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului. Conform art. 328 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cât și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

În conformitate cu prevederile art. 329 alin. (1) și (2) din Codul civil, în contractele cu consumatorii sănătoși nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se deroga de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecție). Nulitatea de protecție operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

Potrivit art. 1069 alin. (4) din Codul civil, în contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist.

Conform art. 1071 din Codul civil, persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sănătoși elaborate și comunicate într-un

limbaj clar și inteligibil, precum și să fie lizibile. Această cerință este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificațiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligației de transparență impuse prin dispozițiile alin.(1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.

Art. 1072 alin. (1) din Codul civil stabilește că, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

În conformitate cu art. 16 lit. a) din Legea nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, consumatorul, la încheierea contractelor, are dreptul de a lua liber decizii la achiziționarea produsului, serviciului, fără a i se impune în contracte clauze abuzive sau care pot favoriza folosirea unor practici comerciale incorecte, de natură a influența opțiunea acestuia.

În temeiul art. 24 din Legea privind protecția consumatorilor, consumatorii au dreptul de a fi informați, în mod complet, corect și precis, asupra caracteristicilor produselor și serviciilor oferite de către agenții economici astfel încât să aibă posibilitatea de a face o alegere rațională, în conformitate cu interesele lor, între produsele și serviciile oferite și să fie în măsură să le utilizeze, potrivit destinației acestora, în deplină securitate.

Pct. 1.4 din contractul de credit nr.21270042009 din 20 octombrie 2021, prevede un comision lunar de administrare 2% lunar, care se calculează zilnic din soldul creditului curent, începând cu data următoare datei eliberării creditului inclusiv ziua rambursării integrale a acestuia, reieșind din baza de calcul-anul cu 365/366 zile și numărul efectiv de zile de utilizare a părții respective din credit-se va achita în conformitate cu Graficul de rambursare anexat la prezentul Contract.

Potrivit actului de evoluție a contului, pârâta/intimată Alevtina Storojenco a achitat cu titlu de comision suma de 19250,64 lei.

Având în vedere prevederile menționate, Colegiul civil remarcă că la caz s-a constatat cu certitudine că contractul de credit care formează obiectul litigiului, constituie un contract de adeziune, cu clauze standard, în care clauzele sunt formulate în prealabil de către profesionist, consumatorul neavând posibilitatea de a influența conținutul lor, fiind pus în situația de a accepta încheierea contractului în condițiile impuse ori de a renunța la încheierea lui.

Prin urmare, în mod just instanța de fond a stabilit că OCN „Microinvest” SRL a admis în textul contractului clauze abuzive, prin introducerea în contractul de credit nr. 21270042009 din 20 octombrie 2021 a unui comision de administrare lunar în mărime de 2% din valoarea împrumutului, or, acesta are menirea de a crea consumatorului condiții disproporționale în raport cu persoana împrumutătorului, fapt care este inadmisibil în cadrul relațiilor cu consumatorii, nefiind negociată clauza respectivă.

Conform prevederilor art. 1075 alin. (1) din Codul civil la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art. 1072 alin. (1), art. 1073 și 1074 se va ține cont de: a) respectarea obligației de transparență prevăzută la art. 1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanțele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; și e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.

Potrivit art. 1076 alin. (1) - (3) din Codul civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. (2) Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. (3) În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoke nulitatea din oficiu.

Astfel, Colegiul civil reține că creditorul urma să indice scopul pentru care au fost percepute comisioanele, destinația acestora, astfel încât să ofere consumatorului toate informațiile necesare în raport de care ultimul alege să încheie sau nu contractul respectiv, urma să se specifice care sunt operațiunile concrete, pe care creditorul se obligă să le efectueze, în schimbul acestui comision. Creditorul urma să furnizeze servicii care constituie o contraprestație și care să justifice perceperea acestui comision, în plus, redactarea acestor clauze să nu fie lipsită de claritate. Cuprinsul contractului urmează să conțină precizări, cu privire la fundamentalul perceperei acestor comisioane ori destinației acestora, să conțină în mod transparent motivele care justifică remunerarea corespunzătoare acestui comision, în condițiile în care se contestă că creditorul este obligat să furnizeze o contraprestație reală, pentru a obține comisionul menționat.

Mai mult, Colegiul civil apreciază critic afirmațiile apelantului pe marginea scopului comisionului solicitat și introdus în contractele de credit, or, notificările prealabile a debitorului pe întârzierile de achitare, faptul că creditul urmează a fi gestionat de creditor frecvent pentru a nu admite întârzieri, servicii pe care le oferă apelantul, face parte din activitatea firească a apelantei OCN „Microinvest” SRL, care este un profesionist ce se ocupă cu acordarea împrumuturilor, iar costurile ce apar în legătură administrarea acestuia urmează a fi acoperită prin perceperea dobânzii și nicidecum în ceea ce privește încasarea comisionului.

Or, instanța de apel nu neagă dreptul creditorului de a pretinde comisioane de la a debitor, însă impunerea acestora urmează a fi justificată în vederea protejării drepturilor debitorului/ consumator, iar la caz comisionul pentru serviciile prestate reținut în mărimă de 5436,639(comisionul solicitat) și 19250,64 lei(comisionul achitat) lei, raportat la suma împrumutului de 75000 lei este absolut nejustificat și abuziv. Cu atât mai mult, că apelantul nu a indicat concret scopul pentru care a fost percepuit comisionul în cauză, destinația acestuia, astfel încât să ofere consumatorului toate informațiile necesare în raport de care ultimul alege să încheie sau nu contractele respective, urmează să se specifice care sunt operațiunile concrete, pe care creditorul se obligă să le efectueze, în schimbul acestor comisioane. Pentru aceste motive, se constată că prin această clauză se încalcă obligația de bună-credință în raport cu debitorul, deoarece încasarea comisionului respectiv nu este justificată prin contraprestații din partea creditorului.

Astfel, Colegiul civil apreciază că fiind intemeiată concluzia instanței de fond cu privire la faptul că cuprinsul contractului nu conține precizări cu privire la fundamentalul perceperei acestui comision ori destinației acestuia, or, să conțină în mod transparent motivele care justifică remunerarea corespunzătoare acestui comision, astfel, în lipsa acestor precizări, clauza privind comisionul este una abuzivă.

Prin urmare, Colegiul civil remarcă că OCN „Microinvest” SRL nu a prezentat nici o probă, ce ar demonstra faptul negocierii individuale a clauzelor contractuale, iar simplul fapt că Alevtina Storojenco, și respectiv, Tatiana Storojenco, au semnat contractul nu servește temei suficient pentru a constata că contractul a fost negociat de fapt. Astfel, semnarea

contractului, în aceiași zi când a fost înaintată cererea de acordare a creditului, cu transmiterea informației precontractuale, fără negocierea reală a clauzelor contractuale (mărime dobânzii, penalității, comisioanelor etc), nu poate fi apreciată drept o negociere a contractului.

În consecință, negocierea directă cu consumatorul nu este echivalentă cu prezentarea pachetului de servicii de către creditor și cu obligația de informare, negocierea presupunând, ca partea, consumatorul, să aibă posibilitatea studierii și modificării clauzelor contractuale.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului civil, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examineate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

În final, având în vedere că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar criticele invocate de apelant sunt nejustificate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. a), art. art. 389-390, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de OCN „Microinvest” SRL.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată OCN „Microinvest” SRL către Alevtina Storojenco și Tatiana Storojenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Arhip

Judecătorii

Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici